

Inburgering door e-learning

De praktijk bij Mondriaan Educatie

Steeds vaker bereiden cursisten zich voor op het inburgeringsexamen met een e-learning programma. Hoe zien inburgeringslessen met e-learning eruit? Wat is de waarde ervan voor de inburgeraars en wat verandert er voor de docenten.

Froukje Mulder ging met deze vragen naar Mondriaan Educatie en sprak erover met een aantal cursisten met het profiel OGO en met hun docente Andrea Meijboom.

Zij werken met het programma THUIS IN NEDERLANDS.

THUIS IN NEDERLANDS

THUIS IN NEDERLANDS (TiN) is een multimediale methode voor inburgeraars met het profiel Opvoeding, Gezondheid en Onderwijs (OGO). Het programma bereidt hen voor op het inburgeringsexamen. Het e-learning programma is opgebouwd rond de cruciale praktijksituaties (CP's) OGO, burgerschap en Kennis van de Nederlandse Samenleving (KNS) waarin de inburgeraar adequaat moet kunnen functioneren. Cursisten kunnen e-learning op school doen, maar ook thuis achter de eigen computer. De context van iedere CP wordt geïntroduceerd in een aflevering van een televisieserie. De hoofdpersonen krijgen in deze afleveringen te maken met de cruciale handelingssituaties uit de CP's. Hierdoor wordt de leerstof herkenbaar voor de cursisten. In groepslessen wordt actief geoefend met de taal die voor de verschillende CP's nodig is. Met de praktijkopdrachten van TiN bereiden de cursisten zich voor op het halen van bewijzen en op de assessments.

Cyclische aanpak

Andrea Meijboom: 'We werken elke week met de hele groep aan dezelfde CP. Alle cursisten werken op hun eigen niveau. Zo verzamelen sommigen

al bewijzen, bijvoorbeeld door een huisarts te vragen om een bewijsformulier in te vullen na het gesprek. Anderen werken aan praktijkopdrachten waarmee ze zich voorbereiden op het halen van een bewijs, bijvoorbeeld door de tijden van het spreekuur te noteren. Elke CP keert na een aantal maanden weer terug. Nieuwe cursisten beginnen dan vooraan en andere cursisten gaan door waar ze gebleven waren. Ik heb een groep met twintig cursisten. Het is praktisch niet haalbaar om aan verschillende CP's tegelijk te werken. Daarom is er gekozen voor deze aanpak.'

Vaste opzet van de lessen

AM: 'Het lesprogramma verloopt volgens een vaste opzet die grotendeels wordt bepaald door de methode THUIS IN NEDERLANDS. De cursisten bekijken eerst hun portfolio. Ze gaan na wat ze moeten weten, wat ze al weten en wat nog niet en of ze al bewijzen hebben verzameld. Ze houden dat zelf bij in hun eigen portfoliomap. Daarna kijken we in de groepsles naar de film bij de CP en beantwoorden hier vragen bij. Vervolgens maken de cursisten oefeningen op de computer. Toegerust met de kennis die ze daarmee hebben opgedaan, doet ieder op haar eigen niveau praktijkopdrachten. Degenen die daar klaar voor zijn gaan vervolgens bewijzen verzamelen. Daarna vullen ze in de groepsles de formulieren in die horen bij de praktijkopdrachten en ze doen kleine schrijfopdrachten ter voorbereiding op de assessments. De cursisten heb-

'Vaak hebben cursisten na het uitvoeren van een praktijkopdracht een gevoel van triomf'

ben deze opzet heel goed in hun hoofd en dat helpt ze in hun voorbereiding op het examen.

Ervaringsdeskundigen aan het woord

Vijf cursisten willen hun ervaringen met e-learning met ons delen: **Sükran Kuçukdemirci, Kushama Rani, Ayhan Özyürek, Güler Yalçın en Hatice Ongün.** Ze zijn goed op de hoogte van de opzet van het inburgeringsexamen en kennen het jargon dat daarbij hoort. Ze spreken over CP's, het portfolio, bewijzen halen en assessments. Hieruit blijkt weer dat cruciale woorden wel willen beklijven als ze vaak gebruikt worden in een contextrijke situatie. Ze vinden het allemaal leuk om achter de computer te leren, maar vinden de groepsles met de docent minstens zo leerzaam. Daar helpen ze elkaar ook verder. Ze zijn erg enthousiast over de afleveringen van de filmserie waarmee de CP's geïntroduceerd worden. Ze kijken in de groepsles meestal drie keer naar een aflevering en begrijpen daarna meestal goed wat de inhoud van de CP is waaraan ze gaan werken. Op de vraag of de afleveringen van de televisieserie en de oefeningen op de computer helpen bij de praktijk zeggen ze allemaal volmondig ja. Door de film en de oefeningen begrijpen ze meer, worden de groepslessen makkelijker en wordt het makkelijker om bewijzen te halen bij het consultatiebureau, het politiebureau, de gemeente of de tandarts.

Oude computers met traag internet

Een van de voordelen van e-learning is dat cursisten ook buiten de lesituatie thuis kunnen oefenen met het Nederlands. Een aantal cursisten zou graag thuis, tussen de andere taken door, achter de computer oefenen, maar dat kan niet. Ze hebben geen snelle internetverbinding of de computer thuis werkt niet zo goed als op school. Ze kunnen wel terecht in het open leercentrum van Mondriaan Educatie maar in de praktijk komt dit er meestal niet van. Aan de computervaardigheden van de cursisten zal

praktijkopdracht doen? Wie kan er meteen een bewijs gaan halen? Dat vraagt veel differentiëren en maatwerk. Een groot voordeel voor cursisten is dat het nu veel duidelijker is dan vroeger wat ze moeten leren. Ze krijgen gerichte opdrachten. De lessen in de klas leiden altijd tot een praktijkopdracht buiten de deur. Ze moeten al in de eerste lesweek naar buiten. Vaak hebben ze na het uitvoeren van een praktijkopdracht een gevoel van triomf omdat ze iets gedaan hebben waarvan ze dachten dat ze het niet zouden durven of kunnen. Dat motiveert ze om nog meer te leren.'

Een van de cursisten was erg verlegen en is door de oefeningen op de computer losgeraakt

het niet liggen; ze internetten, mailen, msn-en en bellen via internet naar het buitenland.

Lessen gericht op de praktijk

De komst van het inburgeringsexamen heeft de lessen aan inburgeraars erg veranderd, vertelt Andrea Meijboom: 'Ondanks de spreekopdrachten in de geijkte methodes, waren de lessen erg theoretisch. Eigenlijk wisten docenten niet precies waar ze naartoe werkten. We werken nu heel gericht naar het examen toe. We moeten precies weten wat welke cursist nog moet leren om het examen te kunnen behalen. Van elke cursist houd ik elke week de voortgang bij: Wie heeft er thuis iets gedaan? Wie kan welke

Blijven doorvragen

Het werken met THUIS IN NEDERLANDS bevat materiaal voor alle CP's van het profiel OGO. Docenten hoeven zelf geen materiaal te ontwikkelen. Andrea vindt dat erg handig. Ze geeft aan dat werken met een e-learning programma wel weer iets anders vraagt van de docent. De docent moet het programma door en door kennen, niet alleen de docentenhandleiding maar ook de oefeningen op de computer. Als je daarin niet investeert, wordt het een rommeltje. Ook moeten docenten blijven nagaan of cursisten de stof wel echt begrepen hebben. Sommige cursisten doen een oefening verschillende keren en weten daardoor precies waarop ze moe-

ten klikken. Als je dan doorvraagt over een oefening, dan blijkt dat ze de inhoud niet helemaal begrepen hebben. Je moet doorhebben hoe cursisten leren en niet teveel vertrouwen op de computer. Je kunt er als docent voor zorgen dat cursisten meer leren van de oefeningen op de computer door ze bepaalde strategieën aan te leren, bijvoorbeeld door ze meer woorden te laten opzoeken in het woordenboek dat het programma ook biedt. Aan deze strategieën kunnen ze veel hebben als ze zelfstandig achter de computer werken.

Context is noodzaak

De context van iedere CP wordt in THUIS IN NEDERLANDS geïntroduceerd in een film. Andrea heeft ervaren dat als de cursisten die film niet begrijpen, je wel kunt stoppen met de CP. Zonder begrip van de film zijn de oefeningen op de computer te moeilijk. Andrea: 'In eerste instantie leek me de suggestie in de docentenhandleiding om de film drie keer te laten zien en er vragen over te stellen wat overdreven, maar dat is niet zo. We moeten ons blijven realiseren hoe moeilijk het is een andere taal te leren. Na drie keer kijken en erover praten begrijpen de cursisten de situatie goed. Daardoor gaan de oefeningen op de computer ook beter en zijn ze beter voorbereid op de praktijkopdrachten.' Ze vervolgt: 'De CP's staan voor een groot deel dicht bij de beleving van de cursisten met het profiel OGO. Ze hebben allemaal kinderen en komen zodoende terecht in situaties waarin ze hun bewijzen kunnen halen. De praktijk ligt voor het grijpen. Zo gaan ze heel makkelijk de drempel over.'

Froukje Mulder

De auteur is werkzaam bij de sector onderwijs van het ITTA.

Sietske Bongenaar

Vindplaats, uitleg en frequentie

Woordenschatverwerving met CODE

Sinds 2004 werkt men bij het Instituut voor Nederlands als Tweede Taal (INTT) van de Universiteit van Amsterdam met CODE¹. De docenten zijn enthousiast over de methode: de taakgerichte aanpak werkt goed, het computermateriaal is prima en de hoofdstukken zitten goed in elkaar.

Een ding vormde de afgelopen jaren echter een obstakel en dat was de manier waarop met het vocabulaire wordt omgegaan. Het gaat dan over zaken als de vindbaarheid van woorden, over de manier waarop woorden worden verklaard en toegelicht en over het aanbod van hoog- en laagfrequente woorden. In dit artikel gaat Sietske Bongenaar, een van de docenten, op deze punten in en beschrijft ze hoe ze er bij het INTT oplossingen voor vonden.